

Πρότυπο

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

ΑΛΓΕΒΡΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

10/02/2018

ΘΕΜΑ Α

A1. Έστω $P(x)$ ένα πολυώνυμο του x και ρ ένας πραγματικός αριθμός. Αν $\pi(x)$ είναι το πηλίκο και $υ(x)$ το υπόλοιπο της διαίρεσης του πολυωνύμου $P(x)$ με το πολυώνυμο $(x-\rho)$, τότε :

α. Να γράψετε την ταυτότητα της διαίρεσης του $P(x)$ με το $(x-\rho)$. [Μον 1]

$$P(x) = (x-\rho)\pi(x) + \upsilon(x)$$

β. Το υπόλοιπο $υ(x)$ είναι :

A. Πάντοτε πολυώνυμο ίδιου βαθμού με το $P(x)$.

B. Πολυώνυμο πρώτου βαθμού.

Γ. Σταθερό πολυώνυμο.

Δ. Πάντοτε το μηδενικό πολυώνυμο. [Μον 1]

γ. Να δείξετε ότι το υπόλοιπο της διαίρεσης ενός πολυωνύμου $P(x)$ με το $(x-\rho)$ είναι ίσο με την τιμή του πολυωνύμου $P(x)$ για $x=\rho$. Είναι δηλαδή $\upsilon = P(\rho)$. [Μον 6]

Απόδειξη Σχ. βιβλίου Σελ 134

A2. α. Τι ονομάζουμε μονώνυμο και τι πολυωνύμου του x ; [Μον 2]

β. Τι ονομάζουμε ρίζα ενός πολυωνύμου $P(x)$ και τι αριθμητική τιμή ; [Μον 2]

θεωρία Σχ. βιβλίου Σελ. 128 και 129

A3. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις:

α. Οι παραπληρωματικές γωνίες έχουν 180 ημίτονο και ακέραια συνημίτονο.

β. Οι αντίθετες γωνίες έχουν ακέραια ημίτονο και 180 συνημίτονο.

γ. Αν το πολυώνυμο $P(x)$ έχει βαθμό μ και το πολυώνυμο $Q(x)$ έχει βαθμό ν με

$\mu > \nu$, τότε το πολυώνυμο $P(x)Q(x)$ έχει βαθμό $\mu + \nu$

ενώ το πολυώνυμο $P(x)+Q(x)$ έχει βαθμό μ .

[Μον 3]

A4. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας την ένδειξη Σωστό ή Λάθος δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση.

Σ α. Ένα πολυώνυμο $P(x)$ έχει παράγοντα το $(x-\rho)$ αν και μόνο αν το ρ είναι ρίζα του $P(x)$, δηλαδή αν $P(\rho)=0$

Λ β. Έστω $P(x)$ σταθερό πολυώνυμο και $P(2)=5$. Τότε το $P(-2) = -5$.

Λ γ. Αν ένα πολυώνυμο $P(x)$ έχει ρίζα τον αριθμό 2, τότε διαιρείται με το $x+2$.

Σ δ. Αν ένα πολυώνυμο $P(x)$ διαιρούμενο με το $Q(x)$ δίνει υπόλοιπο 0, με το βαθμό του $P(x)$ να είναι μεγαλύτερος από το βαθμό του $Q(x)$, τότε κάθε ρίζα του $Q(x)$ είναι και ρίζα του $P(x)$.

Σ ε. Το πολυώνυμο $P(x)=x^{2018}-1$ έχει ρίζα τον αριθμό -1. [Μον 10]

ΘΕΜΑ Β

B1. Δίνονται τα πολυώνυμα $P(x) = (5\alpha + 2\beta)x^3 + 2x^2 + (3\alpha + 2)x + 8$
και $Q(x) = (3\alpha + \beta)x^3 + 2x^2 - (\alpha + \beta)x + 8$

Να βρεθούν τα α, β , αν

- i) τα $P(x)$ και $Q(x)$ είναι ίσα [Mov. 5]
- ii) τα $P(x)$ και $Q(x)$ είναι 2ου βαθμού [Mov. 4]
- iii) το $P(x)$ έχει παράγοντα το $(x-1)$ και το $Q(x)$ έχει ρίζα το $x=2$. [Mov. 5]

i)
$$\begin{cases} 5\alpha + 2\beta = 3\alpha + \beta \\ 3\alpha + 2 = -\alpha - \beta \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2\alpha + \beta = 0 \\ 4\alpha + \beta = -2 \end{cases} \xrightarrow{\begin{matrix} (-1) \\ (-) \end{matrix}} \begin{cases} -2\alpha - \beta = 0 \\ 4\alpha + \beta = -2 \end{cases} \xrightarrow{+} \begin{cases} 2\alpha = -2 \end{cases} \Leftrightarrow \alpha = -1 \text{ και } \beta = 2$$

ii)
$$\begin{cases} 5\alpha + 2\beta = 0 \\ 3\alpha + \beta = 0 \end{cases} \xrightarrow{\begin{matrix} (-) \\ (-2) \end{matrix}} \begin{cases} 5\alpha + 2\beta = 0 \\ -6\alpha - 2\beta = 0 \end{cases} \xrightarrow{+} \begin{cases} -\alpha = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \alpha = 0 \text{ και } \beta = 0$$

iii)
$$\begin{cases} P(1) = 0 \Rightarrow 5\alpha + 2\beta + 2 + 3\alpha + 2 + 8 = 0 \\ P(2) = 0 \Rightarrow (3\alpha + \beta) \cdot 8 + 2 \cdot 2^2 - (\alpha + \beta) \cdot 2 + 8 = 0 \end{cases} \xrightarrow{+} \begin{cases} 8\alpha + 2\beta = -12 \\ 24\alpha + 8\beta + 8 - 2\alpha - 2\beta + 8 = 0 \end{cases} \xrightarrow{+} \begin{cases} 4\alpha + \beta = -6 \\ 22\alpha + 6\beta = -16 \end{cases} \xrightarrow{\begin{matrix} (-) \\ (-3) \end{matrix}} \begin{cases} 4\alpha + \beta = -6 \\ 11\alpha + 3\beta = -8 \end{cases} \xrightarrow{+} \begin{cases} -12\alpha - 3\beta = 18 \\ 11\alpha + 3\beta = -8 \end{cases} \xrightarrow{+} \begin{cases} \alpha = -10 \\ \beta = 34 \end{cases}$$

- B2.** α. Να βρείτε το $\mu \in \mathbb{R}$ ώστε το υπόλοιπο της διαίρεσης του: $P(x) = 8\mu x^3 + (\mu + 1)x + 3$ με το $(2x - 1)$ να είναι το 6. [Mov. 4]
β. Για $\mu = 2$ να αποδείξετε ότι $P(2018) + P(-2018) = 6$. [Mov. 4]

α.
$$\begin{array}{r|l} 8\mu x^3 + (\mu + 1)x + 3 & 2x - 1 \\ -8\mu x^3 + 4\mu x^2 & \\ \hline 4\mu x^2 + (\mu + 1)x + 3 & \\ -4\mu x^2 + 2\mu x & \\ \hline (3\mu + 1)x + 3 & \\ -(3\mu + 1)x + \frac{3\mu + 1}{2} & \\ \hline \frac{3\mu + 1}{2} + 3 & \end{array}$$

Άρα
$$\begin{aligned} \frac{3\mu + 1}{2} + 3 &= 6 \Leftrightarrow \\ \frac{3\mu + 1}{2} &= 3 \Leftrightarrow \\ 3\mu + 1 &= 6 \Leftrightarrow \mu = 5/3 \end{aligned}$$

β. Για $\mu = 2$ $P(x) = 16x^3 + 3x + 3$

$$\begin{aligned} P(2018) + P(-2018) &= 16 \cdot 2018^3 + 3(2018) + 3 + 16(-2018)^3 + 3(-2018) + 3 \\ &= 16 \cdot 2018^3 + 3 \cdot 2018 + 3 - 16 \cdot 2018^3 - 3 \cdot 2018 + 3 \Leftrightarrow \end{aligned}$$

$$P(2018) + P(-2018) = 3 + 3 = 6$$

- B3.** Να βρείτε το πολυώνυμο $P(x)$ το οποίο όταν διαιρεθεί με το $x^2 + 1$, δίνει πηλίκο $3x - 1$ και υπόλοιπο $2x + 5$. [Mov. 3]

Άρα από την ταυτότητα της διαίρεσης

$$\begin{aligned} P(x) &= (x^2 + 1) \cdot (3x - 1) + 2x + 5 \Leftrightarrow \\ P(x) &= 3x^3 - x^2 + 3x - 1 + 2x + 5 \Leftrightarrow \\ P(x) &= 3x^3 - x^2 + 5x + 4 \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ Γ

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = ax^3 + x^2 - \beta x + 2$, με $\kappa, \lambda \in \mathbb{R}$.

Γ1. Αν το πολυώνυμο έχει παράγοντα το $(x-1)$ και η διαίρεση του $P(x)$ με το $(x-2)$ δίνει υπόλοιπο 12 να αποδείξετε ότι $\alpha = 2$ και $\beta = 5$ [Mov. 7]

Γ2. Για $\alpha = 2$ και $\beta = 5$

α) Να δείξετε ότι το πολυώνυμο $P(x)$ διαιρείται με το πολυώνυμο $(2x-1)$ και να γράψετε την ταυτότητα της διαίρεσης. [Mov. 5]

β) Να βρείτε το υπόλοιπο της διαίρεσης του $P(x)$ με το $x+1$. [Mov. 3]

γ) Να λύσετε την εξίσωση $P(x) = 0$. [Mov. 6]

δ) Να λύσετε την εξίσωση $2\eta\mu^3 x - \sigma\omega^2 x - 5\eta\mu x + 3 = 0$ [Mov. 4]

Γ1. Παράγοντα $(x-1)$: $P(1) = 0 \Leftrightarrow \alpha + 1 - \beta + 2 = 0 \Leftrightarrow \alpha - \beta = -3$

$P(x)$: $(x-2) \nu = 12$: $P(2) = 12 \Leftrightarrow \alpha \cdot 2^3 + 2^2 - \beta \cdot 2 + 2 = 12 \Leftrightarrow 8\alpha + 4 - 2\beta + 2 = 12 \Leftrightarrow 8\alpha - 2\beta = 6 \Leftrightarrow 4\alpha - \beta = 3$

(5) $\left. \begin{matrix} \alpha - \beta = -3 \\ 4\alpha - \beta = 3 \end{matrix} \right\} \begin{matrix} (-1) \\ \Leftrightarrow \end{matrix} \Leftrightarrow \left. \begin{matrix} -\alpha + \beta = 3 \\ 4\alpha + \beta = 3 \end{matrix} \right\} \begin{matrix} (+) \\ \Leftrightarrow \end{matrix} \Leftrightarrow \left. \begin{matrix} 3\alpha = 6 \\ \alpha = 2 \\ \beta = 5 \end{matrix} \right\} \begin{matrix} 2 - \beta = -3 \Leftrightarrow \\ 2 + 3 = \beta \Leftrightarrow \end{matrix}$

Γ2 α) $\alpha = 2 \quad \beta = 5 \quad P(x) = 2x^3 + x^2 - 5x + 2$

$$\begin{array}{r|l} 2x^3 + x^2 - 5x + 2 & 2x-1 \\ -2x^3 + x^2 & \hline \hline 2x^2 - 5x + 2 & \\ -2x^2 + x & \\ \hline -4x + 2 & \\ +4x - 2 & \\ \hline 0 & \end{array} \quad \text{Άρα } P(x) = (2x-1)(x^2+x-2)$$

β) $P(-1) = 2(-1)^3 + (-1)^2 - 5(-1) + 2 = -2 + 1 + 5 + 2 \neq 0$
 $P(1) = 6$ ή Σχήμα Horner με $p = -1$

γ) $P(x) = 0 \Leftrightarrow (2x-1)(x^2+x-2) = 0$
 $2x-1 = 0 \Rightarrow x = 1/2$ ή $x^2+x-2 = 0$
 $\Delta = 9, x = \frac{-1 \pm 3}{2} \Rightarrow \begin{matrix} 1 \\ -2 \end{matrix}$

δ) $2\eta\mu^3 x - \sigma\omega^2 x - 5\eta\mu x + 3 = 0 \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{Από } \gamma) \\ \eta\mu x = \frac{1}{2} \text{ ή } \eta\mu x = 1 \text{ ή } \eta\mu x = -2 \\ \eta\mu x = \eta\mu\theta/6 \text{ ή } \eta\mu x = \eta\mu\frac{\Delta}{2} \\ x = 2\kappa\eta + \eta/6, \kappa \in \mathbb{Z} \text{ ή } x = 2\kappa\eta + \eta/2, \kappa \in \mathbb{Z} \\ x = 2\kappa\eta + \eta - \eta/6 \end{array} \right.$

ΘΕΜΑ Δ

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = 4\eta\mu\alpha \cdot x^3 + 4\sigma\upsilon\nu^2\alpha \cdot x^2 - 8x + 3 + \beta$.

Δ1. Αν η διαίρεση του $P(x)$ με το $\left(x + \epsilon\varphi\frac{3\pi}{4}\right)$ δίνει υπόλοιπο $-(2\eta\mu\alpha - 1)^2$

να αποδείξετε ότι $\beta = 0$

[Mov. 5]

Δ2. Αν το $P(x)$ έχει για παράγοντα το $(x - \eta\mu\alpha)$ να βρείτε τη γωνία α αν γνωρίζουμε ότι $\alpha \in (0, \pi)$.

[Mov. 5]

Δ3. Για $\eta\mu\alpha = \frac{1}{2}$ και $\beta = 0$

α. να αποδείξετε ότι το πολυώνυμο $P(x)$ παίρνει τη μορφή

$P(x) = 2 \cdot x^3 + 3 \cdot x^2 - 8 \cdot x + 3$ και ότι έχει παράγοντα το $\left(x - \frac{1}{2}\right)$

[Mov. 5]

β. Να λύσετε την εξίσωση $P(x) = 0$.

[Mov. 5]

γ. Να λύσετε την εξίσωση $P(\sigma\upsilon\nu x) = 0$

[Mov. 5]

Δ1. Αφού $\epsilon\varphi\frac{3\pi}{4} = \epsilon\varphi\left(\pi + \frac{\pi}{4}\right) = -\epsilon\varphi\frac{\pi}{4} = -1$ τότε $\left(x + \epsilon\varphi\frac{3\pi}{4}\right) = (x - 1)$

Άρα $P(+1) = -(2\eta\mu\alpha - 1)^2 \Leftrightarrow$

$$4\eta\mu\alpha + 4\sigma\upsilon\nu^2\alpha - 8 + 3 + \beta = -(4\eta\mu^2\alpha - 4\eta\mu\alpha + 1) \Leftrightarrow$$

$$4\eta\mu\alpha + 4\sigma\upsilon\nu^2\alpha - 5 + \beta = -4\eta\mu^2\alpha + 4\eta\mu\alpha - 1 \Leftrightarrow$$

$$4\sigma\upsilon\nu^2\alpha + 4\eta\mu^2\alpha - 5 + 1 + \beta = 0 \Leftrightarrow$$

$$4(\sigma\upsilon\nu^2\alpha + \eta\mu^2\alpha) - 4 + \beta = 0 \Leftrightarrow 4 - 4 + \beta = 0 \Leftrightarrow$$

$$\beta = 0$$

Δ2. Παράγοντας $(x - \eta\mu\alpha)$ άρα $P(\eta\mu\alpha) = 0 \Leftrightarrow$

$$4\eta\mu\alpha\eta\mu^3\alpha + 4\sigma\upsilon\nu^2\alpha \cdot \eta\mu^2\alpha - 8\eta\mu\alpha + 3 = 0 \Leftrightarrow$$

$$4\eta\mu^4\alpha + 4(1 - \eta\mu^2\alpha) \cdot \eta\mu^2\alpha - 8\eta\mu\alpha + 3 = 0 \Leftrightarrow$$

$$4\eta\mu^4\alpha + 4\eta\mu^2\alpha - 4\eta\mu^4\alpha - 8\eta\mu\alpha + 3 = 0 \Leftrightarrow$$

$$4\eta\mu^2\alpha - 8\eta\mu\alpha + 3 = 0$$

Θέτω $\eta\mu\alpha = y$: $4y^2 - 8y + 3 = 0$

$$\Delta = 64 - 48 = 16$$

$$y = \frac{8 \pm 4}{8} \Rightarrow \frac{12}{8} = \frac{3}{2}$$

$$\hookrightarrow \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$$

Άρα

$$\eta\mu\alpha = \frac{3}{2} \text{ ή } \eta\mu\alpha = \frac{1}{2}$$

Αδύνατο

διότι $\frac{3}{2} > 0$

Άρα $\eta\mu\alpha = \eta\mu\frac{\alpha}{6} \Leftrightarrow$

$$\alpha = 2k\pi + \frac{\pi}{6} \text{ ή } \alpha = 2k\pi + \pi - \frac{\pi}{6} \text{ ο μως } \alpha \in (0, \pi)$$

$$\text{οπότε } \alpha = \frac{\pi}{6} \text{ ή } \alpha = \pi - \frac{\pi}{6} = \frac{5\pi}{6}$$

Δ3.αβία $\eta\mu\alpha = \frac{1}{2}$ και $\beta = 0$

$$P(x) = 4\frac{1}{2}x^3 + 4(1 - \eta\mu^2\alpha) \cdot x^2 - 8x + 3 = 0 \Leftrightarrow$$

$$P(x) = 2x^3 + 4(1 - \frac{1}{4})x^2 - 8x + 3 \Leftrightarrow$$

$$P(x) = 2x^3 + (4-1)x^2 - 8x + 3 \Leftrightarrow$$

$$P(x) = 2x^3 + 3x^2 - 8x + 3$$

παράγοντας το $(x - \frac{1}{2})$: $P(\frac{1}{2}) = 0$ ή Σχήμα Horner

$$\begin{array}{r|rrrr} 2 & 3 & -8 & 3 & \frac{1}{2} \\ \downarrow & 1 & 2 & -3 & \\ \hline 2 & 4 & -6 & 0 & \end{array} \quad \text{Άρα } P(x) = (x - \frac{1}{2})(2x^2 + 4x - 6)$$

$$\theta. P(x) = 0 \Leftrightarrow (x - \frac{1}{2})(2x^2 + 4x - 6) = 0 \Leftrightarrow$$

$$x - \frac{1}{2} = 0 \quad \eta \quad 2x^2 + 4x - 6 = 0$$

$$x = \frac{1}{2}$$

$$x^2 + 2x - 3 = 0$$

$$\Delta = 4 + 12 = 16$$

$$x = \frac{-2 \pm 4}{2} = \begin{matrix} \rightarrow 1 \\ \rightarrow -3 \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} x = 1 \\ \eta \\ x = -3 \end{matrix}$$

$$\gamma. P(\sigma\omega\nu x) = 0$$

$$\text{Άρα } \sigma\omega\nu x = \frac{1}{2} \quad \eta \quad \sigma\omega x = 1 \quad \eta \quad \sigma\omega x = -3$$

$$\sigma\omega x = \sigma\omega 0$$

ΑΔΥΝΑΤΗ

$$\sigma\omega x = \sigma\omega \frac{\eta}{3} \quad \eta \quad x = 2k\eta, k \in \mathbb{Z}$$

αφού $-1 \leq \sigma\omega x \leq 1$

$$x = 2k\eta + \frac{\eta}{3} \quad \eta \quad k \in \mathbb{Z}$$

$$x = 2k\eta - \frac{\eta}{3}$$